

CONSILIUL SUPERIOR
AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA ANENII NOI

Sediu Central
MD-6501, R.Moldova, or. Anenii Noi,
str. Mărțișor-15

ВЫСШИЙ СОВЕТ
МАГИСТРАТУРЫ
СУД АНЕНИЙ НОЙ

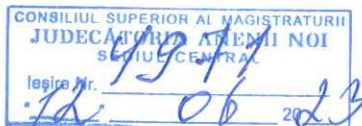
Главный Офис
MD-6501, Р.Молдова, г.Анений Ной,
ул. Мэрцишор-15

Tel: (+373)265 22641

Fax: (+373)265 21127

www.jan.instanțe.justice.md

e-mail: jan@justice.md

Către
Curtea Constituțională RM
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr.28
MD 2004

Onorată Curte ,

În conformitate cu prevederile art.135 din Constituția Republicii Moldova,
art.4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Vă remitem copia încheierii
nr.2p/s-568/23 din 09 iunie 2023 pe 1 file și sesizarea privind ridicarea excepției
de neconstituționalitate a art.278¹³ Cod de Procedură Civilă a RM pe 26 file,
copia cererii de chemare în judecată pe 5 file

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorata Curte

Andrei Cașcaval

Judecătorul, Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central)

sediul în str. Chișinăului 76, or. Anenii Noi, Republica Moldova, MD-6501

REVTRANS S.R.L., IDNO/CF - 1004605001164

către - **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA**

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
mun. Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către CTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespund originalului.

sediul în str. Chișinăului 76, or. Anenii Noi, Republica Moldova, MD-6501

REVTRANS S.R.L., IDNO/CF - 1004605001164

I. AUTORUL SESIZĂRII

1.	Denumire	S.C. "CREVTRANS" S.R.L., IDNO/CF - 1003600089915,
2.	sediul în	
3.	Tel./fax	-
4.	E-mail:	
5.	Numele și prenumele reprezentantului	Sergiu Sloninov
6.	Ocupația reprezentantului:	consilier juridic
7.	Adresa reprezentantului	
8.	Nr. Telefon	
9.	E-mail:	
10.		Procura și ordinul de angajare se anexează

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Obiect al prezente sesizări privind excepția de neconstituționalitate îl constituie prevederile

- ✓ **art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003** (Instanța de judecată examinează cererea de suspendare sau retragere a actului permisiv ce vizează activitatea de întreprinzător în termen de 5 zile lucrătoare de la data acceptării acesteia. După ce examinează cererea în fond, instanța de judecată emite o hotărâre prin care o admite sau o respinge).
- ✓ **art. 17 alin. (4) Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20.07.2006** (Hotărîrea judecătorească privind suspendarea activității de întreprinzător se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare și se execută în conformitate cu legislația.)

Aplicate la retragerea autorizațiilor de transport în condițiile Codul administrativ al Republicii Moldova Nr. 116 din 19.07.2018 și Codului Transporturilor Rutiere Nr. 150 din 17.07.2014

Excepția de neconstituționalitate, a prevederilor enunțate, este ridicată în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

III. LEGISLATIA PERTINENTA**1. Prevederile relevante ale Constituției Republicii Moldova**

a) Articolul 1 Statul Republica Moldova alin. (3) - *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate.*

b) Articolul 4 Drepturile și libertățile omului alin.

- ✓ (1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.,*
- ✓ (2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.*

c) Articolul 7 Constituția, Lege Supremă - *Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.*

d) Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale alin.

- ✓ (1) *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.,*
- ✓ (2) *Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.*

e) Articolul 16 Egalitatea alin.

- ✓ (1) *Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.,*
- ✓ (2) *Toți cetățenii Republicii Moldova sânt egali în față legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.*

f) Articolul 20 Accesul liber la justiție alin.

- ✓ (1) *Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.,*
- ✓ (2) *Nici o lege nu poate îngradi accesul la justiție.*

g) Articolul 44 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

sediul în str. Chișinăului 76, or. Anenii Noi, Republica Moldova, MD-6501

REVTRANS S.R.L., IDNO/CF - 1004605001164

- ✓ (1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sânt garantate.
- ✓ (2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.
- ✓ (3) Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

h) Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

- ✓ (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- ✓ (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sânt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- ✓ (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- ✓ (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

2. Prevederile relevante ale Codului Civil a R. Moldova

a) Articolul 7. Legislația civilă și tratatele internaționale - Dacă prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sânt stabilite alte dispoziții decât cele prevăzute de legislația civilă, se vor aplica dispozițiile tratatului internațional.

b) Articolul 5. Analogia legii și analogia dreptului

- ✓ (1) În cazul nereglementării prin lege ori prin acord al părților și lipsei de uzanțe, raporturilor prevăzute la art.2 li se aplică, dacă aceasta nu contravine esenței lor, norma legislației civile care reglementează raporturi similare (analogia legii).
- ✓ (2) Dacă aplicarea analogiei legii este imposibilă, drepturile și obligațiile părților se determină în funcție de principiile legislației civile și de echitate (analogia dreptului).
- ✓ (3) Nu se admite aplicarea prin analogie a normelor care limitează drepturile civile sau care stabilesc răspundere civilă.
- ✓ (4) Instanța de judecată nu este în drept să refuze înfăptuirea justiției în cauzele civile pe motivul că norma juridică lipsește sau că este neclară.

3. Prevederile relevante ale Codului de Procedură Civilă a R. Moldova

a) Articolul 5. Accesul liber la justiție

sediul în str. Chișinăului 76, or. Anenii Noi, Republica Moldova, MD-6501

REVTRANS S.R.L., IDNO/CF - 1004605001164

- a) (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
- b) (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare....

b) Articolul 12. Soluționarea cauzelor civile în temeiul legislației Republicii Moldova

- ✓ (1) Instanța judecătorească soluționează cauzele civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curții Constituționale, al legilor organice și ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale și ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă acestea nu contravin ordinii publice și bunelor moravuri.
- ✓ (2) Dacă, la judecarea cauzei civile, se constată că o lege sau un alt act normativ nu corespunde unei legi sau unui alt act normativ cu o putere juridică superioară, instanța aplică normele legii sau ale altui act normativ care are putere juridică superioară.
- ✓ (3) În cazul inexistenței normei de drept care să reglementeze raportul litigios, instanța judecătorească aplică norma de drept care reglementează raporturi similare (analogia legii), iar în lipsa unei astfel de norme, se conduce de principiile de drept și de sensul legislației în vigoare (analogia dreptului). Nu se admite aplicarea prin analogie a normei de drept care derogă de la dispozițiile generale, restrânge drepturi sau stabilește sancțiuni suplimentare.
- ✓ (4) Dacă în tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte reglementări decît cele prevăzute de legislația internă, instanța, la judecarea cauzei, aplică reglementările tratatului internațional.

c) Articolul 19. Înfăptuirea justiției numai în instanță judecătorească

- ✓ (1) În cauzele civile, justiția se înfăptuiește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege. Constituirea de instanțe extraordinare este interzisă.
- ✓ (2) Hotărârea judecătorească emisă în cauză civilă poate fi controlată și reexaminată numai de instanța judecătorească competentă, în ordinea stabilită de prezentul cod și de alte legi.

d) Articolul 20. Independența judecătorilor și supunerea lor numai legii

- ✓ (1) Puterea judecătorească este separată de puterea legislativă și de cea executivă și se exercită în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezentul cod și cu alte legi.
- ✓ (2) La înfăptuirea justiției în cauze civile, judecătorii sînt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.
- ✓ (3) Garanțiile independenței judecătorilor sînt consacrate în Constituția Republicii Moldova și în alte legi.

e) Articolul 27. Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces alin. (1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, **de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.**

4. Prevederile relevante ale Codului administrativ al Republicii Moldova Nr. 116 din 19.07.2018;

a) Articolul 1. Legislația administrativă

- ✓ (1) Legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia.
- ✓ (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.
- ✓ (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

b) Articolul 2. Reglementarea raporturilor administrative

- (1) Prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.
- (2) Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.
- (3) Prevederile prezentului cod nu se aplică:
 - ❖ a) raporturilor juridice de drept privat la care participă autoritățile publice;
 - ❖ b) raporturilor juridice ale autorităților publice care acționează în baza Codului contravențional sau Codului penal;
 - ❖ c) actelor supuse controlului de constituționalitate de către Curtea Constituțională;
 - ❖ d) procedurii de elaborare și adoptare a actelor normative.

- c) *Articolul 3. Scopul legislației administrative - Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.*
- d) *Articolul 4. Legislația administrativă și tratatele internaționale - Dacă printr-un tratat internațional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte dispoziții decît cele prevăzute de legislația administrativă, se aplică dispozițiile tratatului internațional.*
- e) *Articolul 5. Activitatea administrativă - Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.*
- f) *Articolul 6. Procedura administrativă*
- ✓ (1) *Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.*
 - ✓ (2) *Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sînt părți ale procedurii administrative.*
- g) *Articolul 7. Autoritățile publice - Autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.*
- h) *Articolul 8. Regimul de putere publică - Regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.*
- i) *Articolul 10. Actul administrativ individual alin. (1) Actul administrativ individual este **orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială** întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.*
- j) *Articolul 11. Categoriile actelor administrative individuale alin. (1) Actele administrative individuale pot fi: lit. a) acte defavorabile – **actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;***

- k) *Articolul 12. Actul administrativ normativ - Un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.*
- l) *Articolul 14. Actele reale **alin. (1)** Actul real este **activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real. alin. (2)** Sînt acte reale, în special, informațiile, avertizările sau recomandările autorităților publice și acțiunile întreprinse de acestea. (3) În măsura în care prevederile prezentului cod nu conțin reglementări imperative, în privința actelor reale **se aplică corespunzător dispozițiile referitoare la actele administrative individuale, dacă acest lucru nu este exclus în baza diferențelor dintre actul administrativ individual și actul real.***
- m) *Articolul 15. Operațiunile administrative **alin. (1)** Operațiunile administrative sînt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. **alin. (2)** Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.*
- n) *Articolul 17. Dreptul vătămat - **Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.***
- o) *Articolul 19. Cererea prealabilă - **Cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.***
- p) *Articolul 20. Acțiunea în contencios administrative - **Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.***
- q) *Articolul 25. **Imparțialitatea** - Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să își exercite atribuțiile legale în mod imparțial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.*
- r) *Articolul 28. Eficiența*
 - ✓ *(1) Procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului. Realizarea procedurii administrative prin intermediul mijloacelor electronice de comunicație este obligatorie în toate situațiile în care mijloacele respective pot fi utilizate, cu excepția cazurilor în care legea stabilește altfel.*
 - ✓ *(2) Procedura administrativă se realizează în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic, dacă caracterul urgent al măsurii nu cere o realizare verbală a procedurii administrative.*
- s) *Articolul 29. Proporționalitatea*

- ✓ (1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.
 - ✓ (2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă:
 - ❖ a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;
 - ❖ b) este necesară pentru atingerea scopului;
 - ❖ c) este rezonabilă.
 - ✓ (3) Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproportională în raport cu scopul urmărit.
- t) **Articolul 31. Motivarea Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.**
- u) **Articolul 36. - Supremația dreptului. alin. (1)** Instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sînt considerate valori supreme și sînt garantate de stat. **alin. (2)** Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.
- v) **Articolul 39. - Accesul liber la justiție alin. (1)** Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. **(2)** Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.
- w) **Articolul 40. Dreptul la apărare - alin. (1)** Dreptul la apărare este garantat. **alin. (2)** Participanților la proces li se asigură posibilitatea de a participa la toate etapele de desfășurare a procesului. **alin. (3)** Instanța de judecată poate dispune înfățișarea în persoană a participanților la proces, chiar și atunci cînd acestea sînt reprezentate.
- x) **Articolul 41. Oralitatea - Dezbaterele judiciare în cauzele de contencios administrativ se desfășoară verbal, dacă legea nu prevede altfel.**
- y) **Articolul 42. Nemijlocirea - Probele se administrează nemijlocit de către instanța de judecată competentă care soluționează litigiul, dacă legea nu prevede altfel.**
- z) **Articolul 43. Contradictorialitatea și egalitatea în drepturi procedurale a participanților la proces** Examinarea judiciară a cauzelor de contencios administrativ se desfășoară în baza principiului contradictorialității și al egalității în drepturi procedurale a participanților la proces.
- aa) **Articolul 44. Participanții la procedura administrativă**
- ✓ (1) Participanți la procedura administrativă sînt: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă.

- ✓ (2) Dacă procedura administrativă implică necesitatea soluționării unei chestiuni cu privire la drepturile și obligațiile comune ale mai multor participanți sau drepturile și obligațiile participanților decurg din aceleași temeuri de fapt sau de drept, participarea lor la procedura administrativă este obligatorie.
 - ✓ (3) Autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.
 - ✓ (4) Pentru desfășurarea cu celeritate a procedurii administrative, autoritatea publică este în drept să admită examinarea concomitentă a mai multor petiții depuse de mai mulți participanți la aceeași autoritate publică când, în baza raportului material-juridic dintre participanți, ele se află în conexiune prin pretențiile revendicate sau problemele comune și când există posibilitatea examinării lor în aceeași procedură și de aceeași autoritate publică. Fiecare participant participă în cadrul procedurii administrative în mod independent față de ceilalți participanți.
 - ✓ (5) O persoană audiată în cadrul procedurii administrative în calitate de martor, expert, specialist sau din alte motive nu devine prin aceasta participant la procedura administrativă.
- ab)** Articolul 137. Dreptul discreționar **alin. (1)** În exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. **alin. (2)** Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. **alin. (3)** Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. **alin. (4)** Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.
5. Prevederile relevante ale Codului Transporturilor Rutiere al Republicii Moldova (cod nr. 150) din 17-07-2014, Art. 38. alin.
- a) (1) Rutele/cursele incluse în programele de transport rutier local, municipal, raional și interraional se atribuie prin concurs, de către comisiile privind atribuirea prin concurs a serviciilor regulate de transport rutier, în cadrul ședințelor publice de atribuire, în următoarele cazuri:**
- ❖ a) introducerea de rute/curse noi;
 - ❖ b) retragerea autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate;

- ❖ c) *expirarea autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate;*
- b) *(1¹) Transportul rutier contra cost de persoane prin servicii regulate în trafic raional și interraional se efectuează de către operatorii de transport rutier autohtoni în baza autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate, eliberată de Agenție, împreună cu graficele de circulație, în baza deciziei organului central de specialitate al administrației publice în domeniul transporturilor rutiere.*
- c) *(2) Decizia (ordinul, dispoziția etc.) de organizare a concursului, adoptată de organul competent în conformitate cu prevederile alin. (1), poate fi contestată de către operatorii de transport rutier ale căror drepturi și interese legitime sînt afectate și/sau de către organizațiile patronale reprezentative din care aceștia fac parte în conformitate cu prevederile Codului administrativ.*
- d) *(21) Autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional se retrage de către Agenție în următoarele situații:*
 - ✓ a) *operatorul de transport rutier nu a efectuat lunar cel puțin 10% din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație în decurs de 3 luni consecutive sau nu a efectuat mai mult de 30% din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație în decursul unei luni calendaristice, cu excepția curselor suspendate din cauza stării drumului sau a condițiilor climaterice nesatisfăcătoare, constatate de către organul responsabil de sectorul de drum respectiv;*
 - ✓ b) *operatorul de transport rutier a înlocuit de mai mult de 3 ori, în decurs de 12 luni consecutive, unul dintre vehiculele cu care efectuează cursa, fără respectarea prevederilor alin. (17);*
 - ✓ c) *operatorul de transport rutier a renunțat la autorizație;*
 - ✓ d) *operatorul de transport rutier a fost radiat din Registru;*
 - ✓ e) *autorizația a fost obținută prin furnizarea unor documente care conțineau informații false;*
 - ✓ f) *operatorul de transport rutier, deținător al autorizației, a încredințat spre efectuare altui operator de transport rutier curse prevăzute în graficul de circulație aferent autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, raional și interraional;*
 - ✓ g) *operatorul de transport rutier, în decurs de 12 luni consecutive, a săvîrșit, la aceeași cursă, 5 încălcări ce țin de nerespectarea itinerarului, graficului de circulație, de efectuarea cursei cu vehicule aflate într-o stare tehnică necorespunzătoare și/sau de nerespectarea categoriei de confort prevăzute în autorizație.*
- e) *(22) În cazurile prevăzute la alin. (21) lit. f) și g), decizia privind retragerea autorizației va fi adoptată în termen de cel mult 3 luni de la data ultimei încălcări comise.*
- f) *(24) Renunțarea la autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional se poate face la cererea*

REVTRANS S.R.L., IDNO/CF - 1004605001164

operatorului de transport rutier, care va fi depusă la sediul Agenției sau al consiliilor locale, municipale sau raionale, după caz, cu cel puțin 30 de zile înainte de data încetării efectuării rutei/cursei.

- g)** (25) Retragerea autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. În cazul radierii din Registrul, autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional se retrag de către organul emitent fără adresare în instanța de judecată.
- h)** (26) După retragerea autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional, comisiile de concurs vor atribui ruta/cursa pentru care a fost eliberată autorizația în cadrul unei ședințe publice de atribuire în condițiile prezentului articol, urmînd ca, pînă la încheierea concursului, ruta/cursa să fie deservită de operatorul de transport rutier care o efectua pînă la retragere.
- 6.** Prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20.07.2006
- a)** Articolul 1. Obiectul legii - Obiectul prezentei legi îl constituie stabilirea principiilor de bază de reglementare a activității de întreprinzător, procedura de revizuire a actelor normative potrivit acestor principii. Prezenta lege nu se referă la activitatea de întreprinzător din domeniul financiar (bancar și nebancar).
- b)** Articolul 2. Scopul legii - Scopul prezentei legi constă în crearea unui cadru juridic favorabil mediului de afaceri și climatului investițional pentru dezvoltare social-economică.
- c)** Articolul 3. Reglementarea activității de întreprinzător - În sensul prezentei legi, reglementare a activității de întreprinzător semnifică stabilirea drepturilor, obligațiilor, cerințelor și interdicțiilor pentru întreprinzători pe toată durata activității (de la inițierea pînă la lichidarea afacerii), precum și reglementarea relațiilor dintre autoritățile administrației publice, alte instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control și întreprinzători.
- d)** Articolul 4. Principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător
- ✓ În sensul prezentei legi, reglementarea activității de întreprinzător are loc pe următoarele principii de bază:
 - ✓ a) previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător;
 - ✓ b) transparența decizională și transparența reglementării activității de întreprinzător;
 - ✓ c) analiza impactului de reglementare;
 - ✓ d) reglementarea materială și procedurală a inițierii, desfășurării și lichidării afacerii prin acte legislative;
 - ✓ e) echitabilitatea (proporționalitatea) în raporturile dintre stat și întreprinzător.

e) Articolul 13 - Analiza impactului de reglementare

- ✓ (1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi.
- ✓ (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.

f) Articolul 15 - Activitatea autorității administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii trebuie să fie proporțională asigurării intereselor societății și protecției drepturilor întreprinzătorilor. Autoritățile administrației publice nu vor întreprinde acțiuni în exces necesităților atingerii scopurilor societății,

g) Articolul 16. Principiul echitabilității (proporționalității) în efectuarea controlului asupra activității de întreprinzător, alin. (6) La efectuarea controlului, organele de control vor ține cont de următoarele principii:

- ✓ a) legalitatea și respectarea competenței stabilite de lege;
- ✓ b) neadmiterea aplicării sancțiunilor care nu sînt stabilite de legi;
- ✓ c) **tratarea dubiilor apărute la aplicarea legislației în favoarea întreprinzătorului;**
- ✓ d) efectuarea cheltuielilor de control din contul statului;
- ✓ e) prescrierea recomandărilor pentru înlăturarea încălcărilor constatate în urma controlului;
- ✓ **f) dreptul de a ataca acțiunile organului de control.**

h) Articolul 17. Principiul echitabilității (proporționalității) în suspendarea activității de întreprinzător

- ✓ (1) În sensul prezentei legi, suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător semnifică sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.
- ✓ (2) Activitatea de întreprinzător poate fi suspendată prin hotărîre judecătorească, adoptată în temeiul legii. Hotărîrea instanței de judecată privind suspendarea activității întreprinzătorului se adoptă la cererea autorităților administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control.
- ✓ (3) În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se

aplică pînă la adoptarea de către instanța de judecată a unei hotărîri definitive. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător încetează dacă, prin hotărîre a instanței de judecată, aceasta a fost anulată.

- ✓ (4) Hotărîrea judecătorească privind suspendarea activității de întreprinzător se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare și se execută în conformitate cu legislația.
- ✓ (4¹) În cazul în care suspendarea licenței/autorizației nu s-a soldat cu o hotărîre a instanței de judecată, iar autoritatea administrației publice și/sau o altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control este obligată, prin lege, să se adreseze instanței cu acțiune de retragere a licenței/autorizației, acțiunile se comasează într-o singură procedură judecătorească conform normelor și condițiilor stabilite de Codul de procedură civilă.
- ✓ (5) Taxa de stat se restituie în cazul în care hotărîrea judecătorească definitivă și irevocabilă, adoptată în urma contestării, este în favoarea agentului economic.
- ✓ (6) Reluarea activității de întreprinzător se efectuează în temeiul hotărîrii instanței de judecată care a emis hotărîrea de suspendare a acestei activități sau a hotărîrii instanței ierarhic superioare, în conformitate cu legislația în vigoare.

7. Prevederile Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale - Art. 6 al convenției cât și constatările, statuările emise în alte cauze pronunțate de CEDO.
- a) Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1, trebuie interpretat în lumina principiului supremației dreptului, care presupune existența unei căi legale efective care să permită revendicarea drepturilor civile (Beles și alții împotriva Republicii Cehe, pct. 49).
 - b) Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (Bellet împotriva Franței, pct. 38).
 - c) dreptul la o instanță include nu numai dreptul de a iniția o acțiune, ci și dreptul la soluționarea juridică a litigiului (Kutic împotriva Croației, pct. 25 și 32)
 - d) În acest sens, chiar și aparențele pot avea importanță sau, așa cum spune un proverb englezesc, „justice must not only be done, it must also be seen to be done” („nu trebuie doar să se facă dreptate, trebuie să se și vadă că se face dreptate”). Într-o societate democratică, instanțele trebuie să inspire încredere justițiabililor (Sramek împotriva Austriei, pct. 42).
 - e) instanța trebuie să fie imparțială din punct de vedere obiectiv, trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privință (Gregory vs Marea Britanie, CEDO (1997) 25 EHRR 577),
 - f) instanța are obligația de a oferi toate garanțiile suficiente, de a exclude orice dubii rezonabile referitor la imparțialitatea instanței, aparențele având un rol decisiv (Piersack v. Belgium, no 8692/79 din 01.10.1982, §30, Padovani v. Italy no. 13396/87 26.02.1993 §27).

REVTRANS S.R.L., IDNO/CF - 1004605001164

g) într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere persoanelor [...]. În acest sens, articolul 6 îi impune instanței imparțialitatea. Imparțialitatea denotă, în mod normal, lipsa prejudecății sau a părtinirii, existența sau lipsa acesteia putând fi probată în mai multe moduri. cauza Kyprianou v. Cipru [MC], 15 decembrie 2005, § 118,

8. Constatările Curții Constituționale - Hotărârea nr. 2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998, în lumina interpretărilor date la art. 1 alin. (3) al Constituției Republicii Moldova, a statuat: **una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.**

IV. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ, și EXPUNEREA ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL OBIECTULUI SESIZĂRII

1. Pe rolul Judecătoriei Anenii Noi sediul Central se află "Cererea de chemare în judecată, examinată de Judecătoria Anenii Noi sediul Central, depusă de AA ANTA, privind retragerea de la S.C. "CREVTRANS" S.R.L., IDNO/CF - 1003600089915 - "a curselor și autorizațiilor de transport deținute, pentru serviciile de transport în Măgdăcești - Chișinău - Măgdăcești", prin care AA ANTA, în baza unui **act administrativ individual defavorabil - "Decizia AA ANTA nr. 016 din data de 18.05.2023, de retragere a autorizației de transport de la S.C. "CREVTRANS" S.R.L.", Solicită retragerea "a curselor și autorizațiilor de transport deținute, pentru serviciile de transport în Măgdăcești - Chișinău - Măgdăcești",e la S.C. "CREVTRANS" S.R.L., IDNO/CF - 1003600089915. prin aplicarea art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003 (Instanța de judecată examinează cererea de suspendare sau retragere a actului permisiv ce vizează activitatea de întreprinzător în termen de 5 zile lucrătoare de la data acceptării acesteia. După ce examinează cererea în fond, instanța de judecată emite o hotărâre prin care o admite sau o respinge).**
2. Menționăm că **Nu am fost informați cu privire la examinare nici nu participat la examinarea și emiterea "Deciziei AA ANTA nr. 016 din data de 18.05.2023, de retragere a autorizației de transport de la S.C. "CREVTRANS" S.R.L.", un act administrativ, în condițiile CA al RM - încălcarea dreptului de apărare.**
3. Totodată AA ANTA la adoptarea "Deciziei AA ANTA nr. 016 din data de 18.05.2023, de retragere a autorizației de transport de la S.C. "CREVTRANS" S.R.L.", a avut o procedură

administrativă, urma să se conducă de CA al RM, asemăn-duși calitatea unei instanțe de judecată, și urmează să i se aplice normele unei instanțe, ORI Deciziile ANTA, intrarea în vigoare și au puterea lucrului judecat, și aici facem trimitere la statuărilor CEDO -

- ✓ *autoritate care nu se numără printre instanțele unui stat poate totuși, în sensul art. 6 § 1, să fie considerată o „instanță” în sensul material al termenului (Sramek împotriva Austriei, pct. 36).*
 - ✓ *O instanță este caracterizată în sens material de rolul său jurisdicțional: de a soluționa, pe baza normelor de drept, cu jurisdicție deplină și în urma unei proceduri organizate, orice problemă care ține de competența sa [Srameck împotriva Austriei, pct. 36; Cipru împotriva Turciei (MC), pct. 233].*
 - ✓ *Competența de a decide este inerentă noțiunii înseși de „instanță”. Procedura în fața unei „instanțe” trebuie să asigure „soluționarea juridică a litigiului” impusă de art. 6 § 1 (Benthem împotriva Țărilor de Jos, pct. 40).*
 - ✓ *Astfel, un organism responsabil să soluționeze un număr restrâns de litigii specifice poate fi considerat instanță cu condiția să asigure garanțiile impuse (Lithgow și alții împotriva Regatului Unit, pct. 201 – cu privire la o instanță de arbitraj).*
 - ✓ *Este inerentă în însăși noțiunea de „instanță” capacitatea de a lua o decizie cu caracter obligatoriu, care nu poate fi modificată de o autoritate nejudiciară în detrimentul unei părți (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct. 45).*
 - ✓ *Cel mai important dintre acestea este socotit cel al „egalității armelor”, care consacră ideea potrivit căreia fiecare parte din proces trebuie să aibă șanse egale de a-și prezenta cauza și că nimeni nu trebuie să beneficieze de un avantaj substanțial asupra adversarului său. Egalitatea armelor implică obligația ca fiecareia dintre părți să i se ofere o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza – inclusiv probele – în condiții care să nu o situeze într-o situație de net dezavantaj față de partea adversă (Dombo Beheer B.V. împotriva Țărilor de Jos, pct. 33.)*
4. *Astfel AA ANTA fără să ne comunice ”Decizia AA ANTA nr. 016 din data de 18.05.2023, de retragere a autorizației de transport de la S.C. ”CREVTRANS” S.R.L.”, a depus cererea de retragere în instanță și a solicitat aplicarea art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003.*
5. În aceste 5 zile nu este posibil să comunici efectiv
- a) *actele pârâtului,*
 - b) *să angajezi un avocat/jurist,*
 - c) *să pregătești o poziție de apărare*
- a) *termenul scurt pentru examinare, ne lipsește de posibilitatea de a acumula probe și prezentare de contra probe, Ori -*
6. Ceia ce duce la încălcarea dreptului la apărare Ori:
- b) *Dreptul la apărare și accesul la instanță este unul fundamental atât în legislația noastră națională cât și tratatele ratificate de RM, Ori Dreptului la instanță i se*

REVTRANS S.R.L., IDNO/CF - 1004605001164

- adaugă garanțiile prevăzute de art. 6 § 1 în ceea ce privește organizarea și componența instanței și desfășurarea procedurii, totul formând dreptul la un proces echitabil (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 36).
- c) părțile la proces au dreptul să prezinte orice observații pe care le consideră relevante pentru cauză. Acest drept este efectiv numai în cazul în care cererile și observațiile părților sunt într-adevăr „ascultate”, adică examinate în mod adecvat de către instanța sesizată. Astfel, instanța trebuie să efectueze o examinare efectivă a mijloacelor, argumentelor și probelor prezentate de părți [Kaska împotriva Elveției, pct. 30; Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct. 59, Perez împotriva Franței (MC) pct. 80].
- d) Pentru a asigura exercitarea efectivă a drepturilor garantate de acest articol, autoritățile judiciare trebuie să dovedească „diligență”: a se vedea, pentru un justițiabil nereprezentat de un avocat: Kerojärvi împotriva Finlandei, pct. 42; Fretté împotriva Franței, pct. 49; pentru un justițiabil reprezentat de un avocat: Göç împotriva Turciei (MC), pct. 57.
- e) egalitatea armelor implică obligația ca fiecareia dintre părți să i se ofere o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza – inclusiv probele – în condiții care să nu o situeze într-o situație de net dezavantaj față de partea adversă: *Dombo Beheer B.V. împotriva Țărilor de Jos*, pct. 33.
- f) Nu se poate accepta ca o parte să transmită observații despre cealaltă parte fără posibilitatea ca aceasta să-i răspundă. Doar partea din procedură poate aprecia dacă observațiile primite de la cealaltă parte merită o reacție (*APEH Üldözötteinek Szövetsége și alții împotriva Ungariei*, pct. 42).
- g) dreptul la o procedură în contradictoriu implică în principiu facultatea părților dintr-un proces penal sau civil de a lua la cunoștință de orice document sau observație prezentată în fața judecătorului, chiar de un magistrat independent, în vederea influențării deciziei sale și discutării ei [Ruiz-Mateos împotriva Spaniei, pct. 63; McMichael împotriva Regatului Unit, pct. 63].
- h) Cerințele care decurg din dreptul la o procedură în contradictoriu sunt, în principiu, aceleași atât în materie civilă, cât și penală (Werner împotriva Austriei, pct. 66).
- i) Scopul economiei și accelerării procedurii nu poate justifica încălcarea dreptului fundamental la o procedură în contradictoriu (Nideröst-Huber împotriva Elveției, pct. 30).
- j) Principiul „egalității armelor”: reprezintă un element al conceptului mai larg de proces echitabil. Cerința egalității armelor, sensul unui „echilibru just” între părți, se aplică, în principiu, atât în materie civilă, cât și penală (Feldbrugge împotriva Țărilor de Jos, pct. 44).
7. **Menționăm că** ulterior în instanța de la Curtea de apel și CSJ, apelul și recursul se examinează în termeni generali, dar deja probele nu mai pot fi prezentate, ceea ce reiese că avem o examinare formalistă.
8. **Totodată** "Deciziei AA ANTA nr. 016 din data de 18.05.2023, de retragere a autorizației de transport de la S.C. "CREVTRANS" S.R.L.", nu este unul definitiv și este un act administrativ pasibil de a fi contestat în condițiile CA al RM, iar după pronunțarea și

examinarea în procedura actuală devine una formală, invocându-se existența unei decizii judecătorești.

9. Menționăm că CA al RM este norma specială, iar Deciziile autorităților sunt acte administrative și până la verificare legalității emiterii lor în procedura de contencios administrativ, ele nu produc efecte definitive și irevocabile.
10. *Astfel considerăm necesar examinarea de către Înalta Curte a prezentei, în rezolvarea tuturor ambiguităților de aplicare a normei, depunem prezenta cerere cu privire la sesizarea Curții Constituționale a RM, privind excepția de neconstituționalitate a art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003, reieșind din alegațiile părților invocate în "Cererea de chemare în judecată, examinată de Judecătoria Anenii Noi sediul Central, depusă de AA ANTA, privind retragerea de la S.C. "CREVTRANS" S.R.L., IDNO/CF - 1003600089915 - "a curselor și autorizațiilor de transport deținute, pentru serviciile de transport în Măgdăcești - Chișinău - Măgdăcești", la retragerea Autorizațiilor de de transport, în condițiile art. 38 alin. 21, 25, și 26 al Codului Transporturilor Rutiere al Republicii Moldova (cod nr. 150) din 17-07-2014, coroborat cu prevederile CEDO, Constituției RM, Legii Nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementarea activității de întreprinzător și alte acte.*
11. **Menționăm că** - reprezentanții AA ANTA, eronat/arbitrar interpretează aplicabilitatea prevederilor art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003, la retragerea Autorizațiilor de de transport, în condițiile art. 38 alin. 21 a Codului Transporturilor Rutiere al Republicii Moldova (cod nr. 150) din 17-07-2014, **extind norma juridică invocată dincolo de ipotezele la care se aplică/acoperă**, care duce **la încălcarea "Dreptul la apărare și accesul la instanță"**, dar și în sensul de reglementarea a **normei juridice invocate, i se atribuie un mai mare grad de abstracție**, ceea ce suscită îndoieli la aplicare, Ori vine în contradicție cu u prevederile CEDO, Constituției RM, Legii Nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementarea activității de întreprinzător.
12. În aceste condiții, pentru a preveni o posibilă abordare **arbitrară** la aplicării prevederilor art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003, depunem prezenta, Ori în opinia noastră, la elaborarea și implementarea normei, legiuitorul a avut în vedere aplicarea acestei norme de "suspendare sau retragere a actului permisiv ce vizează activitatea de întreprinzător", în **situații excepționale, atunci când este pericolul producerii unor efecte eminent periculoase, în chimiei, nucleare, energie, etc. și vine ca o măsură de protecție.**

13. De menționat că *Codul Transporturilor Rutiere al Republicii Moldova (cod nr. 150) din 17-07-2014*, este o norma specială și la art. 38 alin. 26 indică - *După retragerea autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional, comisiile de concurs vor atribui ruta/cursa pentru care a fost eliberată autorizația în cadrul unei ședințe publice de atribuire în condițiile prezentului articol, urmînd ca, pînă la încheierea concursului, ruta/cursa să fie deservită de operatorul de transport rutier care o efectua pînă la retragere*, ceea ce ar însemna că operatorul de transport, urmează în continuare să-și desfășoare activitatea, iar în condițiile actuale, când au fost suspendate pe un termen ne determinat a concursurilor de atribuire a rutelor/curselor, este una ne aplicabilă.
14. Ba mai mult ca atât -
- a) p. 1 al HOTĂRÂRII nr. 2 din 28 mai 2012 a Plenul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *Privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la suspendarea (sistarea și retragerea) licențelor ce vizează activitatea de întreprinzător – Unul dintre principiile de bază ale licențierii este echitabilitatea (proporționalitatea) dintre interesele societății și drepturile întreprinzătorilor la efectuarea controlului asupra respectării condițiilor de licențiere, precum și la suspendarea/retragerea licențelor.*
- b) p. 2 al HOTĂRÂRII nr. 2 din 28 mai 2012 a Plenul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *Privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la suspendarea (sistarea și retragerea) licențelor ce vizează activitatea de întreprinzător – se atenționează, că, potrivit jurisprudenței CEDO, încetarea valabilității unei licențe, prin care se permitea crearea unei afaceri, constituie o interferență în dreptul de a se bucura de proprietate, care este garantat de articolul 1 din Primul Protocol (a se vedea: Warehouses Ltd. v. Polonia, hotărîrea din 28.07.2005, Bimer SA v. Moldova, hotărîrea din 10.07.2007 ș. a.), , ...deși marja de apreciere de care se bucură legislativul național este, conform art.1, una largă, măsura impusă trebuie să urmărească un scop legitim, adică să nu fie „lipsită în mod vădit de temeiuri rezonabile”; - atunci când măsura urmărește un scop legitim, trebuie să existe o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele antrenate și scopul urmărit; - trebuie să fie stabilit un echilibru echitabil între imperativele interesului general al colectivității și protecția drepturilor fundamentale ale individului,*
- c) sub acest aspect, în criticarea soluției instanței de apel facem trimitere la *jurisprudența CEDO*, fiind în prezența unor temeiuri formale de retragere a autorizației, bazate pe indici, fără o verificare suplimentară, fără a emite prescripții privind înlăturarea încălcărilor depistate, cauzând un dezechilibru între interesul general al societății și protecția drepturilor fundamentale ale individului, și care urmează a fi aplicate, prin prisma Constituția RM art. 4 ((1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu*

*Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.), art. 8 ((1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.), art. 7 CC al RM și "Hotărârea nr. 3 al Plenului CSJ din 09.06.2014 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi CEDO", respectând principiul - **Lex superior derogat legi inferiori**,*

- d) Sub acest aspect, Republica Moldova, a fost condamnată în cauza *SRL Megadat.com vs Moldova, hotărârea din 08.04.2008*, unde Curtea a reiterat că examinarea chestiunii privind retragerea licenței de către instituțiile statului, inclusiv instanța de judecată a fost una **extrem de formalistă, limitându-se doar la stabilirea faptului dacă compania reclamantă a informat sau nu autoritatea competentă...**, nefiind examinată **proporționalitatea între interesul general în cauză și sancțiunea aplicată companiei reclamante...**

15. Astfel suntem în situația în care prin interpretarea art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003, se viciază procedura de procedură juridică de examinare și poate vicia soluția care urmează a fi pronunțată în prezenta cauză, și care nu ne oferă un grad de protecție suficient, și de fapt poate fi încălcat dreptul nostru, ORI prin prisma art. 6 al Convenției Europene ne garantează dreptul la un proces echitabil **"Orice persoana are dreptul la judecarea cauzei sale ... de către o instanța ... imparțială... care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații penale îndreptate împotriva sa"**, și în acest sens considerăm necesar și oportun sesizarea CURȚII CONSTITUȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 25 al.(1) lit. d) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 alin.(1) lit. d) din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995, privind excepția de neconstituționalitate a art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003, ORI în redacția actuală și modul de interpretare de către AA ANTA dar și instanțele naționale, contravin mai multor norme de drept național și internaționale dar și a prevederilor Constituției Republicii Moldova art. 4, 7, 8, 15, 16, 20, 46 alin (1-3), 54, 120.

16. **Menționăm că** conform Constituției Republicii Moldova **Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice**, și în acest sens fiecare persoană este înzestrată în egală măsură cu drepturi și îndatoriri, și niciunui puteri nu i se permite să utilizeze în mod preferențial dreptul în interesul sau în dauna unei anumite persoane, și principiul **egalității, echității, și funcționalității**, și este opozabil tuturor deținătorilor puterii publice, tuturor autorităților publice, iar beneficiari ai

acestui principiu, în virtutea art. 16 din Constituție, sunt cetățenii Republicii Moldova, iar după părerea noastră, prin aplicarea, art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003, în redacția actuală, încalcă acest principiu.

17. Menționăm că:

1. Relevantă la caz fiind constatările CEDO în cazurile expuse mai jos:

- a) *Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1, trebuie interpretat în lumina principiului supremației dreptului, care presupune existența unei căi legale efective care să permită revendicarea drepturilor civile (Beles și alții împotriva Republicii Cehe, pct. 49).*
- b) *Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (Bellet împotriva Franței, pct. 38).*
- c) *dreptul la o instanță include nu numai dreptul de a iniția o acțiune, ci și dreptul la soluționarea juridică a litigiului (Kutic împotriva Croației, pct. 25 și 32)*
- d) *În acest sens, chiar și aparențele pot avea importanță sau, așa cum spune un proverb englezesc, „justice must not only be done, it must also be seen to be done” („nu trebuie doar să se facă dreptate, trebuie să se și vadă că se face dreptate”). Într-o societate democratică, instanțele trebuie să inspire încredere justițiabililor (Sramek împotriva Austriei, pct. 42).*
- e) *instanța trebuie să fie imparțială din punct de vedere obiectiv, trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privință (Gregory vs Marea Britanie, CEDO (1997) 25 EHRR 577),*
- f) *instanța are obligația de a oferi toate garanțiile suficiente, de a exclude orice dubii rezonabile referitor la imparțialitatea instanței, aparențele având un rol decisiv (Piersack v. Belgium, no 8692/79 din 01.10.1982, §30, Padovani v. Italy no. 13396/87 26.02.1993 §27).*
- g) *orice judecător despre care se poate crede că, nu ar fi pe deplin imparțial cu privire la judecarea cauzei ce i-a fost dată spre soluționare, este obligat să se abțină să o examineze (Castillo Algar v. Spain, no 79/1997/863/1074 din 28.10.1998, §45).*
- h) *trebuie recuzat orice judecător despre care există o temere legitimă privind lipsa de imparțialitate [Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 98].*
- i) *într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere persoanelor [...]. În acest sens, articolul 6 îi impune instanței imparțialitatea. Imparțialitatea denotă, în mod normal, lipsa prejudecății sau a părtinirii, existența sau lipsa acesteia putând fi probată în mai multe moduri. cauza Kyprianou v. Cipru [MC], 15 decembrie 2005, § 118,*

2. Relevant la caz fiind constatările Curții Constituționale în Hotărârea nr. 2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998, în lumina

interpretărilor date la art. 1 alin. (3) al Constituției Republicii Moldova, a statuat: ***una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.***

3. **Totodată** potrivit Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova **Articolul 5. Accesul liber la justiție alin.**

- c) (1) *Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.*
- d) (2) *Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare....*

18. De menționat că - potrivit Constituției RM - la art. 20 - *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.*

19. Reieșind din cele expuse în prezenta sesizare, în redacția actuală a art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003 și art. 17 alin. (4) Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20.07.2006, **aplicate la retragerea autorizațiilor de transport**, prin prisma practicii juridice ale AA ANTA și instanțelor de judecată, **sunt ne constituționale**, ORI în situația actuală justițiabilii **nu au un grad de garanție efectiv** privind legalitatea acțiunilor autorităților la retragerea autorizațiilor de transport și care **trebuie să fie legale atât în practică, cât și în drept**, ori în caz contrar v-a fi o încălcare a prevederilor art. 20, 120 Constituție și art. 6 al Convenției Europene.

V. CERINȚELE NOASTRE

În contextul celor expuse mai sus, solicităm Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității a art. 278¹³, a Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova (cod nr. 225) din 30-05-2003 și art. 17 alin. (4) Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20.07.2006, prin raportare la norma materială specială - Codul administrativ al Republicii Moldova Nr. 116 din 19.07.2018 și Codului Transporturilor Rutiere Nr. 150 din 17.07.2014 și prevederile articolelor 1 alin. (3), 4 alin. (1-2), 7, 8 alin. (1-2), 16 alin. (1-2), 20 alin. (1-2), 46 alin. (1-3), 54, 120 din Constituție, și normele internaționale invocate mai sus.

VI. LISTA ACTELOR ANEXATE

REVTRANS S.R.L., IDNO/CF - 1004605001164

- a) Copia extrasului din registru de stat privind S.C. "CREVTRANS" S.R.L., IDNO/CF - 1003600089915,
- b) Copia Procurii emisă de între S.C. "CREVTRANS" S.R.L., IDNO/CF - 1003600089915, pe numele angajatului său Sergiu Sloninov.
- c) Copia Ordinului de angajarea a lui Sergiu Sloninov la S.C. "CREVTRANS" S.R.L., IDNO/CF - 1003600089915,,
- d) Copii după materialele dosarului nr. nr. 2p/s-568/23 de la Judecătoria Anenii Noi sediul Central .

VII. DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Mulțumesc anticipat.

Cu respect, Sergiu Sloninov

consilier juridic "CREVTRANS" S.R.L.

09.06.2023

ÎNCHEIERE

09 iunie 2023

or. Anenii Noi

Judecătoria Anenii Noi, sediul central

Instanța în componența:

Președintele ședinței, judecător
grefier

Cașcaval Andrei
Sucitu Liudmila

examinând în ședință publică, cererea depusă de Agenția Națională Transport Auto împotriva S.R.L. "Crevtrans", persoanele interesate S.R.L. "Gările Auto Moderne" și Primăria satului Măgdăcești privind retragerea actului permisiv

a c o n s t a t a t :

Autoritatea competentă Agenția Națională Transport Auto a înaintat la data de 23.05.2023 a înaintat cerere împotriva S.R.L. "Crevtrans", persoanele interesate S.R.L. "Gările Auto Moderne" și Primăria satului Măgdăcești privind retragerea actului permisiv.

La data de 29.05.2023, reprezentantul persoanei interesate S.R.L. "Crevtrans", Sloninov Sergiu, prin intermediul poștei electronice a expediat instanței de judecată cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹³ ale Codului de procedură civilă.

În motivarea cererii autorul a indicat că, reprezentanții AA ANTA, eronat/arbitrar interpretează aplicabilitatea prevederilor art. 278¹³ Codului de procedură civilă (cod. Nr. 225) din 30.05.2003, la retragerea Autorizațiilor de transport, în condițiile art. 38 alin. 21 a Codului Transporturilor Rutiere Republicii Moldova (cod nr. 150) din 17.07.2014, extind norma juridică invocată dincolo de ipotezele la care se aplică/acoperă, care duce la încălcarea "Dreptului la apărare și accesul la instanță", dar și în sensul de reglementarea a normei juridice invocate, i se atribuie un mai mare grad de abstracție, ceea ce suscită îndoielii la aplicare, ori vine în contradicție cu prevederile CEDO, Constituției R. Moldova, Legii nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

În aceste condiții, pentru a preveni o posibilă abordare arbitrară la aplicarea prevederilor art. 278¹³ Cod de procedură civilă (cod. Nr.225) din 30.05.2003, depune prezenta cerere, or în opinia sa la elaborarea și implementarea normei, legiuitorul a avut în vedere aplicarea acestei norme de "suspendare sau retragere a actului permisiv ce vizează activitatea de întreprinzător", în situații excepționale, atunci când este pericolul producerii unor efecte eminent periculoase, în domeniul chimiei, nuclear, energie, etc și vine ca o măsură de protecție.

Prin urmare, se solicită admiterea cererii și sesizarea Curții Constituționale a RM privind excepția de neconstituționalitate a art. 278¹³ Cod de procedură civilă (cod. Nr.225) din 30.05.2003.

În ședință de judecată, reprezentantul persoanei interesate S.R.L. "Crevtrans", Sloninov Sergiu a susținut cererea înaintată și a cerut instanței, admiterea acesteia.

Reprezentantul autorității competente Agenția Națională Transport Auto, în ședință de judecată nu s-a prezentat solicitând examinarea cauzei în lipsa sa.

Persoanele interesate S.R.L. "Gările Auto Moderne", în ședință de judecată nu s-a prezentat solicitând examinarea cauzei în lipsa sa.

Persoana interesată Primăria satului Măgdăcești, fiind citată legal, în ședință de judecată reprezentantul acesteia nu s-a prezentat.

Audiind participanții la proces, analizând solicitarea formulată de către reprezentantul persoanei interesate S.R.L. "Crevtrans", Sloninov Sergiu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată o admite, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi

de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: "82. [Judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82."

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarea normă: art. 278¹³ Codului de procedură civilă (cod. Nr.225) din 30.05.2003, la retragerea autorizațiilor de transport, în condițiile art. 38 alin. 21 a Codului Transporturilor Rutiere Republicii Moldova (cod nr. 150) din 17.07.2014, care duce la încălcarea "Dreptul la apărare și accesul la instanță", dar și în sensul de reglementare a normei juridice invocate, i se atribuie un mai mare grad de abstracție, cea ce suscită îndoieli la aplicare, or vine în contradicție cu prevederile CEDO, Constituției R. Moldova, Legii nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementarea activității de întreprinzător.

În acest context, instanța de judecată menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul reclamantei constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul părții - întreprinzător S.R.L. "Crevtrans", Sloninov Sergiu, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținînd cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecătii, avînd în vedere că instanța de judecată nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța de judecată admite solicitarea reprezentantului reclamantului și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. art. 278¹³ Codului de procedură civilă (cod. Nr. 225) din 30.05.2003, cu opozabilitate în cazul retragerii autorizațiilor de transport.

În conformitate cu art. art. 12¹, 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e:

Se admite cererea reprezentantului părții - întreprinzător S.R.L. "Crevtrans", Sloninov Sergiu de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹³ Codului de procedură civilă (cod. Nr.225) din 30.05.2003, cu opozabilitate în cazul retragerii autorizațiilor de transport.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, copia cererii de chemare în judecată, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

/semnătura/

Cașcaval Andrei

Copia corespunde originalului,
Judecător

Cașcaval Andrei